

SAARDE VALLAVALITSUSE SELETUSKIRI SAARDE VALLA 2018.AASTA EELARVE JUURDE

Saarde valla 2018.aasta eelarve koostamise aluseks on kohaliku omavalitsuse korralduse seadus, valla- ja linnaeelarve seadus, kohaliku omavalitsuse üksuse finantsjuhtimise seadus (KOF5) ja Saarde valla õigusaktid.

Vastavalt eelarve koostamise lähtealustele on vallavalitsuse põhieesmärk eelarve kaudu tagada tingimused valla sotsiaalmajanduslikuks stabiilsuseks ja jätkusuutlikuks arenguks.

Valla hallatavad asutused, mittetulundustegevuseks toetust taotlevad isikud, valdkondade eest vastutajad, esitasid oma taotlused 2018.aastal kavandatavate tegevuste kohta.

Rahandusministeeriumi 2017.aasta suvise majandusprognoosi alusel kasvab Eesti majandus 2017.aastal 4,3% ja 2018.aastal 3,3%.

Peamiseks majanduse kasvu vedajaks jääb sisenõudlus, mis tugineb peamiselt investeringute suurenemisel. Aastatel 2019-2021 peaks Eesti majandus kasvama keskmiselt 3,0% aastas, mida toetab ühelt poolt tugev ekspordi kasv ning teisalt võrdlemisi stabiilne sisenõudlus.

Eratarbimise reaalkasv aeglustub 2017.aastal oluliselt inflatsiooni järsu kiirenemise tõttu. Palgatulu kiire kasvu taustal jääb eratarbimise reaalkasv 1,8% juurde, kuna hinnatõus kiireneb 3,4%ni ja elanike tarbimiskäitumine on endiselt ettevaatlik. 2018.aastal tõuseb jõuliselt tulumaksuvaba miinimum, mis võimaldab eratarbimise kasvu kiirenemise 4,4%ni. Kuna netosissetulekuid suurendavaid reforme pole rohkem planeeritud, siis jääb edaspidi tarbimise kasv majanduskasvule alla, kuna uus tulumaksusüsteem hakkab netotulu kasvu piirama.

Investeringute kolm aastat kestnud langus on läbi saanud ja investeringud kasvavad 2017.aastal jõuliselt eelkõige valitsussektori toel. Valitsussektori investeringud on pööranud kasvule ELi rahade toel.

Väliskeskkond on sel aastal Eestile soodne. Üleilmne kaubavahetus ja majanduskasv on kiirenenud ning Eesti lähinaabrite majandused on kosunud euroala keskmisest kiiremini. Hoogne areng jätkub ka aasta teisel poolel, võimaldades ettevõtetel suurendada ekspordimahtusid ning tõsta hinda.

Tööturu positiivsed arengud jätkusid 2017. aasta I poolel ning majanduskasvu kiirenedes püsis ka nõudlus tööjõu järele kõrge. Töötajate arv suurenes 1,1% võrra ning töötus langes 6,3%ni. Hõive kasv oli kiirem sisenõudlusega seotud tegevusaladel, kuid ka ekspordisektoris vajati lisatöökäsi.

Keskmise palga kasvutempoks on 2017.aasta esimesel poolel olnud 6% ning majanduskasvu kiirenedes on tõusnud ka palgakasvu tempo. Prognoosi kohaselt jääb 2017.aasta palgakasvuks 6,4%, mis aeglustub 2018.aastal 5,2%ni tulumaksureformi positiivse mõju tõttu.

2017.aasta valitsussektori eelarvepositsioon on prognoosi kohaselt tasakaalus. 2018.aastal on oodata valitsussektori eelarvepuudujääki 0,2% SKPst. Suurem osa puudujäägist tuleb riigieelarvest, kus investeringute kasv ületab maksutulude kasvutempot. Kohalikud omavalitsused jäävad järgmisel aastal defitsiiti, kuid see väheneb investeerimismahtude kasvu pidurdumise tõttu. Pärast 2019.aastat hakkab valitsussektori eelarvepositsioon paranema.

Eelarve koostamisel on lähtutud seisukohast, et põhitegevuse kulud 2018.aasta eelarves suurenevad eelkõige hinnamuutustest ning lepingutest tulenevalt. Tööjõukulused on ühinenud valdade osas ühtlustatud, tõusnud on õpetajate palga alammäärad ning alampalk. Täiendavalt on tööjõukuludes riigipoolne huvitegevuse toetus. Tööjõukulud suurenevad võrreldes eelmise perioodiga 13,8%. Eelarve koostamisel on järgitud ühinenud valdade arengukava.

Eelarve koostatakse tekkepõhiselt. Tekkepõhises eelarves kajastatakse tehingud vastavalt nende toimumisele, sõltumata sellest, millal nende eest raha laekub või välja makstakse.

Eelarve on viieosaline: põhitegevuse tulud, põhitegevuse kulud, investeerimistegevus, finantseerimistegevus ja likviidsete varade muutus. Peale nimetatud osade jagatakse põhitegevuse kulud ja investeerimistegevuse väljaminekud tegevusalade järgi.

Saarde valla eelarve põhitegevuse tulude maht 2018.aastaks on kavandatud 6 426 371 eurot ning põhitegevuse kulude kogumaht on 5 687 818 eurot. Põhitegevuse tulemlubade ehk põhitegevuse tulude ja põhitegevuse kulude vahe on 738 553 eurot. Põhitegevuse tulemlubade väärtus aruandeaasta lõpu seisuga on null või positiivne. Põhitegevuse tulemlubade mõjutab 2018.aasta investeerimisvõimet.

Investeerimistegevus kokku on negatiivse tulemlubade summaga -1 102 361 eurot. Vahe kaetakse positiivse põhitegevuse tulemlubade ja likviidsete varade jäägi arvelt.

Eelarve tulemlubadeks nimetatakse põhitegevuse tulude eelarveosa kogusumma ja põhitegevuse kulude eelarveosa kogusumma vahet, millele on liidetud investeerimistegevuse eelarveosa kogusumma. 2018.aasta eelarve tulemlubade jääb sarnaselt 2017.aasta eelarve tulemlubadele negatiivseks.

2018.aasta eelarve kogu väljaminekute kavandatav maht on 7 058 225 eurot (2017.aasta eelarves 6 384 486 eurot), millest põhitegevuse kulud moodustavad 80,6% (2017.a. 80,0%), investeringud 17,1% (2017.a. 17,8%), kohustuste tasumine 2,3% (2017.a. 2,2%).

Põhitegevuse tulud.

Tulud jaotatakse majandusliku sisu järgi järgmisteks liikideks: maksutulud, kaupade ja teenuste müük, toetused ja muud tegevustulud.

Maksutulud moodustavad Saarde valla 2018.aasta põhitegevuse tuludest 51,2%. Maksudena laekuvad valla eelarvesse üksikisiku tulumaks, maamaks, reklaamimaks.

Kõige suurem tuluallikas maksutuludes on füüsilise isiku tulumaks, mis laekub tulumaksuseaduse alusel. Tulumaksu kogub Maksu- ja Tolliamet, mis edastab füüsiliselt isikult saadud tulumaksust 2018. aastal 11,86% kohalikule omavalitsusele.

Maamaksutulu on planeeritud 399 000 eurot. Saarde vallas on ca 20% pindalast maatükid, mis on kaitsealad, sihtkaitsevööndi maa, püsielupaikade sihtkaitsevööndi maa, piiranguvööndi maa, hoiualade maa. Eelpool nimetatud on kas maamaksust vabastatud või maksustatud 50% .

Kaupade ja teenuste müügitulud moodustavad eelarvetuludest 7,0%.

Riigilõivude planeerimisel on arvestatud eelmiste perioodide laekumisi.

Laekumine haridusasutuste majandustegevusest real kajastuvad tulud lasteaiade õppemaksudest, toidurahadest. Siin kajastuvad ka teistelt omavalitsustelt laekuvad koolide ja lasteaedade kohamaksud.

Gümnaasiumi toiduraha reale on planeeritud personali toitlustamisest laekuvad tulud.

Muusikakooli õppemaks on planeeritud vastavalt õpilaste arvule diferentseeritud gruppides.

Klubi tulude reale on planeeritud Kilingi-Nõmme klubi, Surju Rahvamaja ja Tali seltsimaja tegevusest saadavad laekumised (kino, kontserdid, meelelahutusüritused, ruumide rent, suveaia rent).

Reklaamitulude reale on planeeritud "Saarde Sõnumites" ilmunud reklaami eest arvestatud tasud.

Sportidegevuse tulude reale on planeeritud Kilingi-Nõmme ja Tihemetsa spordihoone tegevusest saadavad laekumised. Suviste laagrite korraldamisest tulusid eelarvesse planeeritud pole.

Koduteenuse tulude real kajastuvad hooldatavate omaosalused.

Laekumine sotsiaalasutuste majandustegevusest real kajastuvad hooldekodu tulud.

Erivajadustega inimeste hoolekande tulude real kajastuvad sotsiaalkindlustusametilt lepinguga laekuvad summad.

Tulud elamu- ja kommunaalmajandusest real kajastuvad Jaamaküla sauna tulud.

Tulud üldvalitsemisest real kajastuvad Surju teeninduskeskuse poolt edasimüüdud interneti kasutamise tulud.

Üüri- ja renditulude real kajastuvad vallale kuuluvates hoonetes ruumide ja eluruumide kasutamisest laekuvad tulud, samuti vee- ja elektrimüügi vahendamisest saadavad tulud.

Muu toodete ja teenuste müügi all kajastuvad ajalehe müügitulud, tulud paljundusest, mitmesuguste trükiste müük ja muud tulud, mis ei kvalifitseeru eelnevate tuluridade all.

Toetused moodustavad eelarve põhitegevuse tuludest 41,3%.

Tasandusfondist toetuse eraldamise aluseks on arvestusliku keskmise tegevuskulu ja arvestuslike tulude vahe.

Toetusfondis on hariduskulude toetused, koolieelsete lasteasutuste õpetajate tööjõukulude toetused, toimetulekutoetused, rahvastikutoimingute kulude hüvitus, sotsiaaltoetuste ning –teenuste osutamise toetused, raske-ja sügava puudega lastele abi osutamise toetus, kohalike teede hoiu toetus, matusetoetus, vajaduspõhine peretoetus, huvitegevuse toetus, asendus- ja järelhoolduse teenuse toetus.

Eesti Rahvatantsu- ja Rahvamuusika Seltsilt ja kooriühingult on laekunud sihtotstarbeline toetus. Ühinemistoetuse suurus on eelarvesse planeeritud Rahandusministeeriumi andmete alusel. Õppelaenude kustutamiseks ja erisoodustusmaksudeks on planeeritud 816 eurot.

Eelarvesse on planeeritud ka Haridus-ja Teadusministeeriumilt saadav õpilaskodu toetus 30 000 eurot.

Ahjude ja pliitide korrastamise toetuseks on plaanikohaselt 14 270 eurot, mis peaks laekuma Päästeametilt.

Õpilasmaleva toetust on planeeritud 2000 eurot.

Koolipiima ja koolipuuvilja toetuseks on planeeritud 3600 eurot.

SA Archimedes on planeeritud Surju põhikooli projektile 9009 eurot.

Muud tegevustulud moodustavad eelarvetuludest 0,5%.

Keskkonnatasud on planeeritud toetudes eelneva perioodi laekumistele. Varude müügi reale on planeeritud raieõiguse müügitulud.

Muude tulude reale on planeeritud kohtutäituri kaudu saadud kahjuhüvitised.

Põhitegevuse kulud.

Saarde valla 2018.aasta eelarve põhitegevuse kulud jagunevad:

- Üldised valitsussektori teenused
- Avalik kord ja julgeolek
- Majandus
- Keskkonnakaitse
- Elamu-ja kommunaalmajandus
- Tervishoid
- Vaba-aeg, kultuur, religioon
- Haridus
- Sotsiaalne kaitse

Kulud on majandusliku sisu järgi jaotatud järgmiselt: tööjõukulud, majandamiskulud ja toetused. Suurima osakaaluga on tööjõukulud, mis moodustavad põhitegevuse kuludest 58,2%(2017.a. 57,0%). Järgnevad majandamiskulud 32,9%ga(2017.a. 33,2%) ja tegevuskulude toetuste osakaaluks on 8,9%(2017.a. 9,8%).

Üldiste valitsussektori teenuste osakaal 2018.aasta eelarves on 11,9%(2017.a. 13,4%) ja siia alla kuuluvad volikogu, vallavalitsuse, liikmemaksude ja ühistegevuse kulud, üldplaneering. Samuti on selles osas planeeritud reservfond.

Volikogu tööjõukuludes kajastuvad volikogu 15-le liikmele makstavad hüvitused ja volikogu komisjonide liikmetele arvestatud tasud koos maksudega. Majanduskuludesse on planeeritud büroo-, esindus- ja koolituskulud.

Vallavalitsuse tööjõukulude real kajastuvad ametnike, teenistujate ja töötajate tasud koos maksudega. Majandamiskuludesse on planeeritud administreerimiskulud, lähetused, koolitused, vallamaja hoone ja Surju teeninduspunkti ülalpidamiskulud, valla sõidukite ülalpidamiskulud, IT-alased kulutused, kulutused inventarile, sümboolikale. Täiendavalt võrreldes eelneva perioodiga on planeeritud arhiivi korrastamiseks 9000 eurot ja arengukavade koostamiseks 20 000 eurot. Toetuste real kajastub küttekulude sihtfinantseerimine.

Reservfondi suureks peab olema vähemalt 0,25% põhitegevuse kuludest ja see tingimus on 2018.aasta eelarves täidetud. Reservfond on vajalik ettenägematute kulude katmiseks.

Üldplaneeringu teostamiseks on planeeritud 20 000 eurot. Seoses haldusreformiga on vajalik algata uus üldplaneeringu protsess.

Liikmemaksu ja ühistegevuse kulude real kajastuvad Pärnumaa Omavalitsuste Liidu liikmemaks ja mitmesugused ühistegevuseks suunatud vahendid ja liikmemaksud.

Avaliku korra ja julgeoleku osakaal kuludest on 0,5%(2017.a. 0,1%).

Päästeteenuste reale on planeeritud toetus 2200 eurot Saarde Vabatahtlikele Pritsumeestele tehnika garažeerimiseks ja hooldamiseks ning mitmesuguste ürituste läbiviimiseks. Projekti „Ahjud, pliivid korda „ teostamiseks on planeeritud kokku 22 270 eurot, s.h omavahenditest 8000 eurot.

Muu avaliku korra reale on planeeritud videoalvesüsteemi püsi- ja hoolduskulud ja toetus politseile.

Majanduse kulude osakaal on 3,3% põhitegevuse kuludest(2017.a. 3,6%).

Ettevõtluse arengu toetuse real kajastuvad liikmemaks Pärnu Lahe Partnerluskogule ja Rohelise Jõemaa Koostöökogule ning muud valla ettevõtjatega seotud kulutused.

Maakorralduse reale on planeeritud maaküsimustega seotud kulutused (katastriüksuste moodustamine, õigusabi, IT kulutused, tarkvara hooldus jm), maakorraldaja kasutuses oleva sõiduauto ülalpidamiskulud, koolituskulud.

Teede ja tänavate korrashoiu reale on planeeritud tööjõukulude alla käsunduslepingute alusel teede hoolduskulud. Majandamiskuludesse on valla teede ja tänavate hooldusega seotud kulutused (lumetõrje, hõõveldamine, tolmuwabaks muutmine, kruusa, killustiku vedu, teeservade hooldus, truupide hooldus jne.).

Bussijaama reale on tööjõukuludeks planeeritud Tali bussiootepaviljoni hooldaja töötasud koos maksudega. Majandamiskulude real kajastuvad peamiselt Tihemetsa ning Veelikse ootepaviljoni ülalpidamis- ja hoolduskulud, Kilingi-Nõmme bussijaama vesi. Kilingi-Nõmme bussijaam on haldamiseks antud Saarde Kommunaal OÜle ja kulutused kajastuvad toetuste real.

Muu majanduse real kajastuvad teenused valla hoonete üürnikele.

Keskkonnakaitse osakaal põhitegevuse kuludest on 2,1%(2017.a. 2,1%).

Jäätmekäitluse reale on planeeritud jäätmete kogumise, ohtlike jäätmete kogumise, kevadise suurpuhastuse korraldamise kulud ja ka prügikastide remont ja asendamine.

Avalike alade puhastuse alla kuulub tänavate, parkide jm. avalike alade puhastus sh. olmeprügi kogumine.

Heitveekäitluse majandamiskuludesse on planeeritud vahendid sademe- ja dreanaaživee käitlemiseks. Toetuste real kajastub sadevee käitlemise kompensatsioon Saarde Kommunaal OÜle.

Haljastuse reale on tööjõukuludesse planeeritud heakorratöötaja töötasud koos maksudega. Majandamiskuludesse on planeeritud heakorratööd Kilingi-Nõmme linnas, Tali asula, Surju küla ja muude avalike haljasalade hoolduskulud, lilled tänavatele ja haljasaladele, puude lõikused.

Elamu-ja kommunaalmajanduse osakaal põhitegevuse kuludest on 2,7%(2017.a. 3,0%).

Kommunaalmajanduse halduse majandamiskulude real kajastuvad vallale kuuluvate hoonete ja kinnistute ülalpidamiskulud.

Veevarustuse reale on planeeritud vahendid võimalikuks erakorraliseks otstarbeks vallale kuuluvate pumplates.

Tänavavalgustuse real on kajastatud elektrikulu tänavavalgustusele, tänavavalgustusrajatiste jooksev remont ja hooldus.

Kalmistute tööjõukuludesse on planeeritud Surju kalmistuvahi töötasud koos maksudega. Majandamiskuludeks on planeeritud vahendid kalmistu tarkvarale, korrashoiuks. Toetused tegevuskuludeks on määratud Saarde Kommunaal OÜ-le kalmistute halduskuludeks.

Tihemetsa sauna majandamiskulude reale on planeeritud sauna elektrikulud. Toetused Tihemetsa sauna ja linnasauna real on planeeritud Saarde Kommunaal OÜ-le halduskuludeks (töötasud, küte, hooldus).

Jaamaküla sauna tööjõukuludesse on planeeritud teenindaja-koristaja töötasud koos maksudega.

Majandamiskuludesse on planeeritud sauna ülalpidamiskulud.

Muude elamu-ja kommunaalmajanduse majandamiskuludesse on planeeritud hulkuvate loomade ja varjupaiga kulud, purskkaevu, pargipinkide, valla veekogudega seotud kulutused, kopratammide likvideerimise, suveaiaga seotud kulutused, jõulukuusk ning jõulutulede kulud, infotahvli andmeside jne.

Toetuste real kajastuvad toetused Saarde Kommunaal OÜ-le Tali teeninduspunkti korrashoiu, küttekulude ja koristaja tööjõukulude sihtfinantseerimiseks.

Tervishoiu osakaal põhitegevuse kuludest on planeeritud 0,1%, eelneval perioodil oli samapalju.

Ambulatoorsete teenuste real majandamiskuludes kajastuvad Surju Tervisekeskuse ülalpidamiskulud, toetus on planeeritud Mai Apteegile.

Vallaarsti tööjõukulud kajastuvad vallaarsti real.

Vabaaja, kultuuri, religiooni osale on planeeritud 11,5% põhitegevuse kuludest (2017.a. samuti 11,8%).

Spordiklubide reale on planeeritud vahendid spordiklubide SK Saarde, MTÜ Sookuninga, Võimlemisklubi GITHA, Pärnumaa maleklubi, SK Vaablane, Tihemetsa Motoklubi, JK Poseidon toetamiseks. Jaotamiseks komisjonile on 14 460 eurot. Tihemetsa Motoklubile on planeeritud eraldi 3000 eurot projekti omaosaluseks. Treeneritoetuseks Võimlemisklubi Githale on eraldatud 2760 eurot ja maleklubile 2280 eurot. Võimlemisklubi Githa ja Pärnumaa maleklubi on saanud riigilt toetuse atesteeritud treenerite töötasustamiseks eeldusel, et vallapoolne toetus eelneva perioodiga võrreldes ei vähene. Surju spordiklubidele on planeeritud 2000 eurot.

Sporditegevuse tööjõukulude real kajastuvad maletreeneri ja koristaja töötasud koos maksudega. Majandamiskulude real on kajastatud vahendid valla eest võistlevate sportlastega seotud kulude katmisel, samuti ruumide majandamiskulud. Toetuste real on vahendid spordiklubide kaudu läbiviidavateks valla spordiüritusteks.

Tihemetsa spordikompleksi real on tööjõukuludesse planeeritud spordikompleksi töötajate töötasud koos maksudega. Majandamiskuludes kajastuvad bürookulud, sideteenused, hoone ülalpidamiskulud, kulud inventarile, hügieenivahenditele, ürituste korraldamiseks. Täiendavalt on tööjõukuludesse planeeritud riigi huvitegevuse vahendeid 2718 eurot ja majandamiskuludesse 588 eurot.

Mänguväljakute majandamiskuludesse on arvestatud laste mänguväljakute jooksva remondi kulud.

Lastelaagrite tööjõukulude real kajastuvad õpilaste töömaleva palgakulud koos maksudega. Majandamiskuludesse on planeeritud toitlustuskulud ürituste kulud.

Vabaaja ürituste majandamiskuludesse on planeeritud mitmesuguste ürituste nagu metsalaulu, emadepäeva, lastekaitsepäeva, jaanitule, eakate päeva jm. läbiviimise kulud.

Piirkondlike kultuuriürituste reale on planeeritud Surju ringide majandamiskulud.

Lähkma külakeskuse reale on planeeritud vahendid vallale kuuluva hoone ülalpidamiskulude osaliseks katmiseks.

Seltsitegevuse reale on tööjõukuludeks planeeritud lepingulise IT töötaja tööjõukulud koos maksudega. Majandamiskuludesse on planeeritud ruumide majandamiskulud, infotehnoloogia kulud. Toetuste reale on planeeritud vahendid Surju mittetulundusühingutele summas 3500 eurot.

Mittetulundusühingud ja seltsingud esitasid 20 taotlust toetuse saamiseks 20 295 euro ulatuses. Mittetulundustegevuse toetusi on planeeritud 8000 eurot.

Kilingi-Nõmme ja Surju raamatukogude tööjõukulude reale on planeeritud vahendid raamatukogude töötajate palgavahenditeks koos maksudega. Majandamiskulude reale on planeeritud vahendid bürookuludeks, perioodika tellimiseks, sidekuludeks, lähetus- ja koolituskuludeks, ruumide ülalpidamiskuludeks, andmesideks, tarkvara hoolduseks, inventari soetamiseks ja hooldamiseks, teavikute ostmiseks.

Kilingi-Nõmme Klubi tööjõukuludesse on arvestatud klubi töötajate, ringijuhtide töötasud koos maksudega. Majandamiskulude real kajastuvad bürookulude, sideteenuste, lähetus- ja koolituskulude, hoone ülalpidamiskulude, isikliku sõiduauto rendi, andmeside, inventari soetuse ning hoolduse, katla hoolduse ja ürituste korraldamise ning ringide tegevusega seotud kulud. Täiendavalt on planeeritud klaveri remondiks 7000 eurot. Naiste WC, eessaali valgustuseks ja lükanduksele on planeeritud 4000 eurot.

Tali seltsimaja ja Surju rahvamaja tööjõukuludesse on arvestatud töötajate ja ringijuhtide töötasud koos maksudega. Majandamiskulude reale on planeeritud vahendid bürookuludeks, sideteenusteks, koolituseks, hoone ülalpidamiskuludeks, kulud infotehnoloogiale, inventari ja katla hoolduseks ning ürituste korraldamiseks. Täiendavalt on Surju rahvamaja tööjõukuludesse lisatud riigi huvitegevuse vahendeid 3980 eurot ja majandamiskuludesse 728 eurot. Tali seltsimaja tööjõukuludesse on samamoodi täiendavalt lisatud 972 eurot ja majandamiskuludesse 628 eurot riigi huvitegevuse vahendeid.

Ajalehe rea tööjõukuludesse on planeeritud ajalehe väljaandja palgakulud koos maksudega. Majandamiskulude reale on planeeritud trükikulud, autohüvitused jm. ajalehe toimetamisel vajalikud väljaminekud.

Usuasutuste reale on planeeritud tegevuskulude toetus Saarde Katariina kogudusele.

Spordihoone tööjõukulude reale on planeeritud spordihoone juhataja ja muu personali palgakulud koos maksudega. Majandamiskulude reale on planeeritud administreerimiskulud, lähetus- ning koolituskulud. Kinnistu ülalpidamiskuludesse on planeeritud vahendid ka gümnaasiumi staadioni hoolduseks. Peale eelneva on vahendid isikliku auto kasutamise rendiks, infotehnoloogiale, inventari

soetamiseks ja hoolduseks ning mitmesuguste ürituste läbiviimiseks. Majandamiskulude real kajastuvad ka spordihoone kapitalirendilepingust tulenevad kulutused summas 18 310 eurot. Rohkem vahendeid on planeeritud remondiks ja korrashoiuks.

Hariduse näol on tegemist kõige suurema põhitegevuse kuluvaldkonnaga, mis moodustab eelarvest 55,8%(2017.a. 55,1%).

Lasteaed „Krõll“, Surju ja Tali lasteaia töajõukulude reale on planeeritud vahendid kogu personalile. Lasteaed „Krõll“ majandamiskuludesse on planeeritud vahendid bürookuludeks, sideteenused, lähetus- ja koolituskulud. Suure osa majandamiskuludest hõlmavad kinnistu ülalpidamiskulud. Veel on planeeritud vahendid isikliku sõiduauto rendiks, infotehnoloogiale, toidukuludeks, õppevahenditeks. Rohkem on planeeritud info- ja kommunikatsioonile projektorite ja tahvelarvutite soetamiseks, rühmaruumide mööbli soetamiseks, toiduainetele seoses hinnatõusuga. Tali ja Surju lasteaia majandamiskuludesse on planeeritud bürookulud, koolituskulud, ruumide korrashoiukulud, sõidukite ülalpidamiskulud, infotehnoloogiakulud, inventarikulud, toidukulud, meditsiinikulud ja hügieenitarbed, õppevahendite kulud, ürituste kulud, kulud eririistusele jm. majanduskulud.

Teistele omavalitsustele makstav lasteaia kohamaks on eelarvesse planeeritud Saarde valla laste eest teiste omavalitsuste lasteaedades.

Surju põhikooli töajõukulude reale on planeeritud koolipersonali palgakulud kood maksudega.. Majandamiskulude reale on planeeritud vahendid administreerimiseks, lähetus- ja koolituskulud, hoone ülalpidamiskulud, isikliku sõiduauto rendikulud, infotehnoloogia- ning inventari kulud, meditsiinikulud ja hügieenitarbed, kulud õppevahenditele, üritusteks. Lisaks on töajõukuludesse planeeritud riigi huvitegevuse vahendeid 17 340 eurot ja majandamiskuludesse 8294 eurot.

Surju pedagoogide töajõukulude real kajastub ainult riigipoolne hariduskulude toetus õpetajate ning juhtiva personali palgakuludeks koos maksudega. Majandamiskulude real kajastuvad riigipoolsed vahendid täiendkoolituseks ja õppevahenditele.

Gümnaasiumi töajõukulude reale on planeeritud palgavahendid koos maksudega kogu koolipersonalile. Majandamiskulude real kajastuvad vahendid bürookuludeks, sideteenusteks, lähetus- ja koolituskulud, hoonetekompleksi ülalpidamiskulud, isikliku sõiduauto rendikulud, infotehnoloogilised ja kulud inventarile ja selle hooldamisele, toitlustuskulud, õppevahendite ja õpilasürituste kulud. Toetuste real kajastuvad õpilaste sõidud, toidukulud võistlustel, olümpiaadidel, õpilaskodu riiklikult toetatavatele õpilastele suunatud toetused.

Gümnaasiumi eelarvesse on juba sisse arvestatud õpilaskodule lepingu alusel saadav toetus 30 000 eurot. Veel on töajõukuludesse planeeritud riigi huvitegevuse vahendeid 37 230 eurot ja majandamiskuludesse 10 131 eurot.

Teistele omavalitsustele õpilaskoha maksumuse arvestuse aluseks on õpilaskoha maksumus, mille piirmäär on seaduse alusel 89 eurot kalendrikuus õpilase kohta (v.a. erivajadustega).

Koolitoidu reale on planeeritud kokku nii riiklikud vahendid põhikooli ja gümnaasiumi õpilaste toitlustamiseks kui ka omavahendid tasuta hommikusöögiks, koolipersonali toitlustamiseks ja vahendid õpilaskodus elavatele õpilastele.

Pedagoogide töajõukulude real kajastub ainult riigipoolne hariduskulude toetus õpetajate ning juhtiva personali palgakuludeks koos maksudega. Majandamiskulude real kajastuvad riigipoolsed vahendid õppevahenditele, täiendkoolituseks ning tõhustatud ja eritoe tegevuskuludeks.

Muusikakooli töajõukuludesse on planeeritud muusikakooli personali töötasud koos maksudega. Majandamiskuludesse on planeeritud administreerimiskulud, lähetus- ja koolituskulud, hoone ülalpidamiskulud, isikliku sõiduauto kasutamise kulud, andmeside, inventari hoolduskulud, õppevahendite kulud, ürituste kulud Täiendavalt on vahendeid planeeritud viiuli, digiklaveri ja interaktiivse teadete tahvli soetamiseks. Toetuste real kajastub muusikakoolide liidu liikmemaks.

Riigi huvitegevuse vahendeid on tööjõukuludesse lisatud 2292 eurot ja majandamiskuludesse 3800 eurot.

Huvikeskuste majandamiskulude real on planeeritud vahendid huvikoolidele ja ringidele teistes omavalitsustes ja eraõiguslikes institutsioonides. Toetuste reale on arvestatud vahendid Saarde Motole 2000 eurot krossiraja hooldamiseks ning pere- ja treeningpäevade korraldamiseks. MTÜ Saarde Moto on kaastatud Eesti Noorsootöö Keskuse projekti. Siia on planeeritud ka riigi huvitegevuse vahendeid summas 41 290 eurot.

Kilingi-Nõmme Vabaajakeskuse tööjõukuludesse on planeeritud vabaajakeskuse töötajate palgavahendid koos maksudega ning huvitegevuse toetuse arvelt sihtotstarbeliselt 2376 eurot. Majandamiskulude real kajastuvad bürookulud, sideteenused, koolituskulud, hoone ülalpidamiskulud, isikliku sõiduauto rendikulud, vahendid infotehnoloogiale, inventarile, meditsiinikuludeks ja hügieenitarveteks, ürituste läbiviimiseks jm. majanduskuludeks. Majanduskuludes kajastub ka riigilt saadud huvitegevuse toetus 9726 eurot.

Õpilasveo eriliinide majandamiskulude real kajastuvad kulutused õpilasvedudele vallasiseselt ja maakonnaliinidele. Toetuste real kajastuvad Surju õpilasliinide kulutused 42 000 eurot ja ühistranspordikeskuses osalus 1500 eurot.

Õpilaskodu reale on planeeritud vahendid õpilaskodu kulutuste katteks mujal õppivatele meie valla õpilastele.

Muu hariduskulu real kajastuvad kulutused õpetajate päeva tähistamiseks jms.

Sotsiaalse kaitse osakaal põhitegevuse kuludest on 12,1%(2017.a. 10,8%). Selle valdkonna eesmärgiks on valla elanikele ja nende perekondadele toimetulekuraskuste ennetamiseks, kõrvaldamiseks, kergendamiseks abi osutamine ja sotsiaalsete erivajadustega isikutele sotsiaalsele turvalisusele ning ühiskonnas kohanemisele kaasaaitamine.

Haigete sotsiaalne kaitse reale on planeeritud ravikindlustuseta isikutele toetused.

Erivajadustega isikute riiklik hoolekanne reale on planeeritud sotsiaalkindlustusametilt saadud vahendite kulutused.

Sots. hoolekande teenused puuetega isikutele on planeeritud majandamiskuludeks mitmesuguste hooldus-, ravi- ja tehniliste abivahendite kulud, sõidukite ülalpidamiskulud jm. Toetuste reale on planeeritud puuetega isikute hooldajatoetused, neilt toetustelt makstav sotsiaalmaks. Samuti on siia planeeritud ühekordsed toetused puuetega isikutele.

Surju Hooldekodu Videvik tööjõukulude reale on planeeritud kogu personali töötasud koos maksudega. Majandamiskuludesse on planeeritud administreerimiskulud, koolituskulud, hoonete ülalpidamiskulud, info- ja kommunikatsioonikulud, inventari, toiduainete, meditsiinikulud ja hügieenitarvete kulud ning muud majanduskulud.

Sots. hoolekande teenused eakatele majandamiskulude real on planeeritud hooldusteenuse ostmine, kaupluseringid jm. sotsiaalsed teenused. Toetuste reale on planeeritud ühekordsed toetused eakatele.

Asendus- ja järelhooldus on uus sotsiaalteenus, mille vahendid tulevad riigilt. Selle teenuse eesmärk on lapse heaolu ja õiguste tagamine, peresarnaste elutingimuste võimaldamine ning lapse ettevalmistamine võimetekohaseks toimetulekuks täisealisena. Asendushooldusteenuse osutaja on hoolduspere, perekodu või asenduskodu. Järelhooldusteenuse eesmärk on asendushoolduselt või eestkostelt lahkuva isiku iseseisva toimetuleku ja õpingute jätkamise toetamine.

Koduteenuste rea tööjõukulude alla on planeeritud koduhooldustöötajate palgakulud koos maksudega. Majanduskuludesse on planeeritud bürookulud, sünnipäevalillede kulu hooldatavatele, koolituskulud, isikliku auto kasutamise rendikulud, inventari kulud ja muud majandamiskulud.

Sots. hoolekandeteenused peredele tööjõukuludesse on planeeritud puudega lapse tugiisikule arvestatud tasud.

Majandamiskuludesse on planeeritud erivajadustega laste transport, lastelaagrite kulud, asenduskodu teenused, tugiteenuste kulud jm. laste hoolekannet puudutavad kulutused. Toetuste reale on planeeritud valla poolt makstavad sünnitoetused, koolilõpetajate toetused, koduste koolieelikute toetused, ranitsatoetused, sõidusoodustuste toetused ning ühekordsed toetused peredele. Siia reale on kantud ka riigipoolne raske- ja sügava puudega lastehoiu teenuse toetus, vajaduspõhine peretoetus.

Eluasemetoetused sotsiaalsetele riskirühmadele real kajastuvad sotsiaalkorterite kulud.

Toimetulekutoetuste rea majandamiskuludesse on kantud riigipoolne sotsiaaltoetuste ning -teenuste osutamise toetus, mis on mõeldud toimetulekutoetuste vormistamise ja maksmisega seotud kulude katteks ning sotsiaaltöötajate autokulude, koolituse jm. katteks. Toetuste real kajastuvad riigieelarvest eraldatud toimetulekutoetuste vahendid.

Sots. hoolekandeteenused sotsiaalsetele riskirühmadele real kajastuvad majandamiskulude all ravikindlustuseta isikute ravikulud, matusekulud jm. Toetuste real kajastuvad ühekordsed toetused riskirühmadele ning riigieelarvest eraldatud matusetootus summas 16 074 eurot.

Sotsiaalse kaitse halduse majandamiskuludesse on planeeritud valla sotsiaaltöötajate auto bensinikulud, koolituskulud, erialaste trükiste soetamine, infotehnoloogilised kulutused, hoonete ülalpidamiskulud.

2017.aastast kasutamata jäänud sihtotstarbelised vahendid.

Kooskõlas riigieelarve seaduse §52 alusel tuleb kohaliku omavalitsuse üksustel eelarveaasta lõpuks kasutamata jäänud toetusfondi vahendid üle kanda järgmisse eelarveaastasse samaks otstarbeks. Sellega tagatakse vahendite kasutamine vastavalt eraldamise eesmärgile.

Saarde valla 2017.aasta lõpu likviidsete varade jäägis on sihtotstarbelisi kasutamata vahendeid summas 61 987 eurot, mida võib kasutada lisaks eelarves sätestatule järgmiselt:

• Pedagoogid tööjõukuludeks	263 eurot
• Koolituskuludeks	3822 eurot
• Toimetulekutoetusteks	29 386 eurot
• Vajaduspõhiseks peretoetuseks	4996 eurot
• Raske ja sügava puudega lastele abi osutamise toetus	7624 eurot
• Huvihariduse ja -tegevuse toetus	15 896 eurot

Investeeringustegevus.

Nimetatud osas on tulusid planeeritud kokku 107 232 eurot.

Vara müügituludena on planeeritud 78 448 eurot.

Kirjel põhivara soetuseks saadav sihtfinantseerimine on kajastatud Maavalitsuselt hajaasustuse veeprogrammi toetus 28 704 eurot.

Finantstuludesse on planeeritud 80 eurot pangaintresse.

Põhivara soetuse real kajastuvad kokku summas 638 637 eurot järgmised investeeringud:

1) vallavalitsuse hoone renoveerimiseks 10 000 eurot

2) teede ja tänavate renoveerimiseks on eraldatud kokku 260 689 eurot. Kavas on rajada mustkatteid vastavalt teede hoiu kavale, Kamali kruusakarjääris kaevandada ja purustada kruusa, remontida vallateid

3) bussipaviljonide rajamiseks on planeeritud 10 000 eurot

- 4)Lavi paisjärve puhkeala investeringuteks 28 448 eurot
 - 5)tänavavalgustuse reale on planeeritud 5000 eurot Allikukivi – Tihemetsa kergliiklustee valgustuseks
 - 6)haljastuse reale on planeeritud 7000 eurot 100 tamme parki mälestuskivi paigaldamiseks
 - 7)suveaia laululava parandustöödeks vastavalt ekspertiisi aktile on planeeritud 10 000 eurot
 - 8)Surju rahvamaja fassaadi remondiks on planeeritud 7000 eurot
 - 9)Tali lasteaia rekonstrueerimiseks on planeeritud 171 100 eurot
 - 10)Surju põhikooli renoveerimiseks on planeeritud 60 000 eurot
 - 11)gümnaasiumile on investeringuteks kavandatud 59 400 eurot. Vajalik remontida peahoone I osa ja klassiruumide küttesüsteemide torustikud, III korruse tualettruum, raamatukogu ruumide ümberehitus klassiks, peahoone turvasüsteemid, kinnistu fiiberkaabelduse väljaehitus, peahoone koridorid.
 - 12)muusikakoolile on planeeritud 10 000 eurot ruumide ümberkorraldamiseks algklasside majja.
- Osaluste soetuse real kajastub valla sissemaks Saarde Kommunaal OÜ osakapitali 208 886 eurot Kilingi-Nõmme reoveepuhasti rekonstrueerimiseks ja 253 614 eurot Saarde küla ja Kilingi-Nõmme laienduse ÜVK projekti teostamiseks ning 8000 eurot Allikukivi pumpla rajamiseks. Siia on planeeritud ka 20 000 eurot Saarde Kommunaal OÜle multifunktsionaalse traktori liisingu sissemaksiks.

Põhivara soetamise sihtfinantseerimiseks on eraldatud 69 846 eurot, mis koosneb järgmistest sihtfinantseerimistest:

- 1)veevarustuse real kajastuvad hajaasustuse programmi vahendid kokku 57 846 eurot
- 2)perearstidele ruumide korrastamiseks 5000 eurot
- 3)haiglale investeringutoetuseks 5000 eurot
- 4)usuasutuste real 2000 eurot on planeeritud Saarde pastoraadi tõllakuuri katuse projekti kaasfinantseerimiseks.

Finantskulude real kajastuvad spordihoone kapitalirendi intressid 6190 eurot vastavalt graafikule, Volkswagen Caravelle liisinguintressid 720 eurot ning laenude intressid 3700 eurot.

Investeeringutegevus kokku on -1 102 361 eurot, mis tähendab, et negatiivse summa ulatuses kaetakse investeringuid põhitegevuse tulemi ja vaba jäägi arvelt.

Finantseerimistegevus.

Kohustuste tasumise real kajastuvad spordihoone rendimaksete põhiosa 63 570 eurot ja vallavalisusele kuuluva auto ja bussi kapitalirendikohustuste täitmiseks kulub 5344 eurot. Pangalaenude tagasimakseteks on planeeritud 91 900 eurot.

Likviidsete varade muutuse eelarveosa.

Likviidseteks varadeks peetakse raha ja pangakontodel olevaid vahendeid eelmise eelarveperioodi lõpus. Nimetatud eelarveosa kajastab raha jäägi ülekandmist järgmise aasta eelarvesse.

Eelarve tulemi peab võrduma likviidsete varade muutuse ja finantseerimistegevuse kogusumma vahel.

2017.aasta lõpus oli vallal likviidsete varade jääk 653 381 eurot, millest

- Suunatakse 2018.aasta eelarvesse 524 622 eurot(-)
- Sihtotstarbeliste üleminevate vahendite jääk 61 987 eurot(-)
- Nõuete, kohustuste saldo aasta lõpuks eeldavalt 46 455 eurot(-)

Eelneva tulemusel jääb eelarvesse suunamata vahendeid 20 317 eurot.